

متن الجزرية

مَنْظُومَةُ الْمُقَدِّمَةِ فِيمَا يَجِبُ عَلَى قَارِئِ الْقُرْآنِ أَنْ يَعْلَمَهُ

الإمام الحافظ شمس الدين محمد بن محمد بن محمد بن علي بن يوسف الشافعي

KURAN OKUYAN KİMSENİN BİLMESİ GEREKENLER TEMEL BİLGİLER

مَنْظُومَةُ الْمُقَدِّمَةِ فِيمَا يَجِبُ عَلَى قَارِئِ الْقُرْآنِ أَنْ يَعْلَمَهُ

باب التجويد

TECVID BABI

باب التجويد

günahkar olur ← Kuran okuyuşunu → düzeltmeyen kişi
مَنْ لَمْ يُصَحِّحِ الْقُرْآنَ آثِمٌ

kesinlikle yerine getirmek
٢٧- وَالْأَخْذُ بِالتَّجْوِيدِ حَتْمٌ لَزِمٌ

27. Tecvid kaidelerini öğrenmek kesinlikle gereklidir. Kuran okuyuşundaki hataları (lahn-i celi sayılan hataları) düzeltmeyen günahkar olur.

ulaştı aynı şekilde (tecvitli)
وَهَكَذَا مِنْهُ إِلَيْنَا وَصَلَا

indirdi
٢٨- لَآئِهٖ بِهِ إِلَٰهٌ أَنْزَلَا

28. Zira Rabbimiz (cc) Kuran-ı Kerimi tecvitli indirdi. Ve (nazil olduğu andan itibaren) bize aynı şekilde tecvitli olarak ulaştırmıştır.

süs
وَزِينَةُ الْأَدَاءِ وَالْقِرَاءَةِ

tilavetin zineti aynı şekilde tecvid
٢٩- وَهُوَ أَيْضًا حِلْيَةُ التَّلَاوَةِ

29. Ayrıca tecvid Kuran tilavetinin (mükemmel kılan, güzelleştiren) zinetidir. Kıraat ve edanın süsüdür.

باب التجويد

müstehaklarını ← her sıfattan
مِنْ كُلِّ صِفَةٍ وَمُسْتَحَقَّهَا

harflere vermektir tecvid
hakkını ← ٣٠. وَهُوَ إِعْطَاءُ الْحُرُوفِ حَقَّهَا

30. Tecvid; harflere her sıfattan hakkını vermek ve vasıflanmaya hak kazandığı sıfatları yerine getirmektir.

aynı özelliktedir ← benzeriyle → lafız
وَاللَّفْظُ فِي نَظِيرِهِ كَمِثْلِهِ

aslına ← harflerden herbirini döndürmek
٣١. وَرَدُّ كُلِّ وَاحِدٍ لِأَصْلِهِ

31. Tecvid her harfi aslına -mahrecine- döndürmektir. Her lafız kendi benzeriyle (hüküm ve uygulamada) aynı özelliktedir.

باب التجويد

mübalağasız ← telaffuzda → letafetle
بِالْطُّفِ فِي النُّطْقِ بِلاَ تَعَسْفٍ

tekellüf olmadan → tamamlanması →
۳۲ - مُكَمَّلًا مِنْ غَيْرِ مَا تَكْلُفٍ

32. Tecvid Kuran-ı Kerim'in mübalağasız, zorlamaya mahal vermeyecek şekilde letafetle mükemmel bir eda ile okunmasıdır.

agzıyla ← kişi ← egzersiz
إِلَّا رِيَاضَةً أَمْرِي بِفَكِّهِ

tecvidli okumama ← tecvidli okuma
۳۳ - وَلَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ تَرْكِهِ

33. Tecvide uygun okumak ve tecvitsiz okumak arasındaki fark; Kuran okuyan kişinin devamlı yapması gereken ağız pratiğidir.

ÖĞRENDİKLERİMİZ

- ✓ İmam İbnu'l-Cezeri bu bölüme başlarken tecvid ilmini öğrenmenin hükmünün vacip olduğunu ve tecvidi uygulamayan (okuyuşundaki lahni celi hatalardan kurtulmayan) kimsenin günaha düşeceğini zikretmiştir. Zira her müslümanın Kuran tilavetini -en azından namazda okuduğu surelerdeki- lahni celi dediğimiz manayı bozan hatalardan kurtarması vaciptir.
- ✓ Ardından gelen beyitte tecvid ilmini uygulamanın neden vacip olduğunu zikretmiştir.
- ✓ Üçüncü beyitte tecvid ilminin Kuran kıraatinin zineti, süsü olduğundan bahsetmiştir.
- ✓ Peşinden gelen beyitlerde ise tecvid ilminin tariflerini yapmıştır:
 - Tecvid her harfi aslına -mahrecine- döndürmektir.
 - Tecvid; harflere her sıfattan hakkını vermek ve vasıflanmaya hak kazandığı sıfatları yerine getirmektir.
 - Tecvid Kuran-ı Kerim'in mübalağasız, zorlamaya mahal vermeyecek şekilde letafetle mükemmel bir eda ile okunmasıdır.
- ✓ “ Her lafız kendi benzeriyle (hüküm ve uygulamada) aynı özelliktedir ” diye latif bir hatırlatmada bulunarak okuyuştaki tevhidin, düzenin tam olarak sağlanması gerektiğini belirtmiştir.
- ✓ Son olarakta tecvid ilmini elde etme yönteminden bahsetmiştir. Öğrendiklerini uygulamak için ağız pratiği yapan herkesin Kuran-ı Kerim'i tecvide uygun olarak kolay bir şekilde okuyabileceğini izah etmiştir.
- ✓ Bölümde bahsedilen konu başlıklarını özetlersek;
 - ❖ Tecvidin hükmü
 - ❖ Hükmün sebebi, hikmeti
 - ❖ Tecvidin zinet olduğu
 - ❖ Tecvidin üç ayrı tarifi
 - ❖ Tecvitli okumanın sırrı, formülü